

„Bizony az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom!” (Zsoltárok 127.3)

Beszoktatás – Befogadás Óvodánkban

BESZOKTATÁS, BEFOGADÁS ELVEI ÓVODÁINKBAN

Azt valljuk, hogy az óvodai beszoktatás időtartama nem egy vagy két hét, hanem az egész első év az óvodával, a felnőttekkel, a társakkal való ismerkedésről szól. Az első évben, amikor a gyermekek többször megbetegsznek és egy-két hétig otthon maradnak, szinte minden alkalommal előről szükséges kezdeni az óvodai beszoktatást.

A gyerekeknek hosszabb időre van szükségük ahhoz, hogy érzelmileg biztonságban érezzék magukat az óvodában.

A beszoktatás rugalmas, idejét és módját a gyermek és a család ismeretében állapítjuk meg. Fontos tudni, hogy nincsenek általános szabályok, melyek mindenkinél egyformán használhatók lennének. Minden családnál, gyereknél más és más módszer az, mely valóban segíthet az új helyzet elfogadásában.

Minden helyzetben elengedhetetlen az együttműködés, összehangolódás a családokkal, de talán ebben az időszakban a legfontosabb megbízni egymásban és segíteni egymást.

Az őszinteség, a bizalom a szülő-óvodapedagógus között elengedhetetlen, hiszen az óvodai nevelés a családi nevelésre épül.

A beszoktatási időszak elején úgy szervezzük, hogy a nap nagy részében mindkét óvodapedagógus jelen legyen a csoportban, valamint a dajka néni és/vagy pedagógiai asszisztens jelenléte is meghatározó.

BESZOKTATÁS, BEFOGADÁS FORMÁI ÓVODÁINKBAN

• ANYÁS/SZÜLŐS BESZOKTATÁS

Az anyás beszoktatás lényege, hogy a gyermek az édesanyjával vagy más családtaggal érkezik, vele marad egész délelőtt, és minden tevékenységben közösen vesznek részt. Fontos, hogy mindvégig ugyanaz a személy segítse a leendő óvodás befogadását.

Bármennyire is nehéz az Anya vagy családtag részéről is az elválás, mégis azt kérjük, hogy magatartásuk ezekben a helyzetekben is sugározzon nyugalmat, biztonságot, szeretetet! Forduljanak bizalommal a pedagógusokhoz, hogy esetleges szorongásuk oldódhasson!

Rendkívül fontos, hogy a reggeli elválás során ne úgy szökjön el a szülő, amikor éppen a gyermek

nem veszi észre. Ajánljuk, hogy legyen egy rövid rituáléjuk a búcsúzkodásra, melyet előre megbeszélnek a gyermekkel, pl. 4 puszi és integetés után elválnak. Röviden, határozottan, de szeretettel búcsúzzanak el tőle. Megkönnyítheti az elválást egy-egy otthoni kis plüss állat bevitele az oviba, vagy alvóka, mely az otthon illatát jelenti a gyermek számára. Beszoktatás idejére nézve is fontos a rendszeresség elve, hogy folyamatosan jöjjenek lehetőleg ebben az időszakban is az óvodába.

Kérjük, hogy a beszoktatás ideje alatt a gyermekért pontosan, az előre megbeszélte időpontban érkezzenek. (pl. ebéd után, vagy uzsonna után). A gyermekek számára ez biztonságot, kiszámíthatóságot jelent.

Kérjük a szülőktől, hogy tevékenyen vegyenek részt a gyermekkel közösen az óvodai környezet felfedezésében. Játsszanak együtt, beszélgessenek gyermekükkel.

Figyeljék a pedagógusok jelzéseit arra vonatkozóan, hogy a gyermekek és a zsúfoltság elkerülése érdekében egyszerre mennyien tartózkodnak a csoportszobában. Kiváló lehetőség ilyenkor az öltöző és a mosdó felfedezése, használata. A déli étkezésnél nem tartózkodhat bent szülő, a higiéniai és balesetvédelmi előírások miatt.

Ajánljuk, hogy hozzanak maguknak is váltócipőt, a csoport tisztaságának megőrzése érdekében, illetve ez egy jó lehetőség reggel a gyermekkel közös váltócipő cserére.

• „LÉPCSŐZETES” IDEJŰ BESZOKTATÁS

Ha egy csoportba sok új gyermeket várunk szeptemberben, akkor, azoknak a családoknak, akik meg tudják oldani, lehetőséget adunk arra, hogy gyermekeik beszoktatását egy-két hetes csúsztatással kezdjék meg. Ez könnyebbség gyermeknek, felnőttek egyaránt, hiszen így megteremhetjük az egyéni bánásmódot és alkalmazkodást az egyes gyermek igényeihez.

Ebben az esetben hangsúlyoznunk szükséges a még távollévő családok számára, hogy gyakran sétáljanak el óvodánkhoz, ezzel is „készüljenek” az óvodai életre! A csoportban dolgozó felnőttek neveit beszélgetés közben néha említsék meg gyermeküknek. Ezzel a lehetőséggel élve megteremthetjük a mindenki számára fontos odafordulás és ráfigyelés igényét már ebben az időszakban is.

• FOLYAMATOS IDEJŰ BESZOKTATÁS

A Köznevelési törvény lehetővé teszi, hogy szabad férőhely esetén év közben is biztosítsuk a kötelező óvodáztatást abban az esetben is, ha év közben a család lakóhelyünkre költözik és ezzel óvodát vált. Abban az esetben, ha a gyermek a harmadik életévét fél éven belül tölti be, felvétele minden esetben egyéni elbírálás alá esik, amiben az Óvoda Vezetője dönt.

Ezekben az esetekben is megilleti a gyermeket a beszoktatással/befogadással járó egyéni bánásmód, annak lehetősége, hogy a gyermek minél könnyebben élje meg a környezetváltozást, az új óvodába való befogadást, beilleszkedést.

Vannak gyerekek, akik már jártak közösségbe és könnyedén veszik az új környezetbe való beszokást, számukra biztosítjuk az első naptól való benntartózkodást, ám ezúton jelezzük, hogy a sok új inger

számukra is megterhelő lehet, ezért egyeztessünk a pedagógusokkal a részletekről. Kihangsúlyozzuk, hogy a szülővel történő viszony soha nem korlátozódik a beszoktatás napjaira, heteire, de megalapozhatja az óvodás évekre szóló kiegyensúlyozott kapcsolatot!

Könyvajánló: segítő könyvek, segítő mesék

Janikovszky Éva: Már óvodás vagyok;

Szepes Mária: Pöttyös Panni az óvodában;

Finy Petra: Az ovi-ügy;

Bartos Erika: Anna és Peti: Irány az óvoda!;

Kormos István: Vackor az óvodában ; Óvoda az őserdőben ; Első nap az óvodában

Liana Schneider: Bori óvodába megy; Bori az óvodában

Valadi Adrienn: Dorci, a legkisebb óvodás; Ákos óvodába megy; Maja barátokra lel

Csesznák András- Csesznák Verka: Lapibaba oviba megy

Farkas Nóra: Összeköt a szeretet

A BEFOGADÁSI, BESZOKTATÁSI IDŐSZAK EREDMÉNYESSÉGÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK, RÁHANGOLÓDÁST SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A beszoktatási időszak meghatározza a gyermekek óvodához való érzelmi kötődését, ebben a folyamatban kiemelt figyelemmel, türelemmel, megértéssel segítjük a gyermekeket.

Segíti a gyermekek kötődését, ha az óvodapedagógusoknak lehetőségük van még a nevelési év megkezdése előtt meglátogatni a gyermekeket az otthonukban és az óvodához köthető kis ajándékkal kedveskedhetnek nekik, ezért felajánljuk minden szülőnek a családlátogatás lehetőségét. Fontos tudnunk a kisgyermek sajátos szokásait is, ezekről is lehetőségünk van beszélgetni a családlátogatások alkalmával.

Pozitívan befolyásolja a befogadási időszakot, ha az ismerkedés előtt több alkalommal sétálnak az óvoda környékén, sokat beszélgetnek a gyermekekkel az óvodáról, de fontos, hogy mindenképp kerüljék a végleteket a beszélgetések során.

A legjobb, ha a realitás talaján maradva, a gyermekek értelmi képességeinek megfelelően készítik fel őket az óvodára. Többször el kell mondani nekik, mi fog történni velük a nap folyamán és erősíteni kell bennük, hogy mindig jönnek értük és haza viszik őket, amikor a munkájuk befejeződött. Ezt az első hetekben, nem lehet elégszer elmondani. Akinek a gyermeke cumizik, ne most az óvoda ürügyén akarja leszoktatni róla, mert ezzel csak megnehezíti a helyzetet, hiszen csak most van igazán szükség a megnyugtató, otthonra emlékeztető dolgokra: kedvenc játék, takaró, pelenka, rongyi stb. Ezek átsegítik a gyerekeket a kezdeti nehézségeken. Ez alól a bölcsődéből érkező gyermekek sem kivételek, hiszen a környezet, a társak és a felnőttek számukra is ismeretlenek.

Nagyon fontos, hogy bármennyire is nehéz az elválás, a gyerekek ezt ne érezzék, mert akkor ők is kétségbe esnek.

Ebben a korban a gyerekek többségének arra van szüksége, hogy az önállóságuknak teret adjunk. Néhány kisebb dologban döntést hozhatnak, és ha ezek megvalósítása nem jelent számukra veszélyt, érdemes a kipróbálásra lehetőséget adni, hogy minél több tapasztalatot szerezzenek.

Néhány praktikus dolog, amit érdemes megtanítani az óvodába készülő kicsiknek:

– WC, **mosdó használat**, kézmosás, kéztörlés gyakorlása

– **Orrfújás:** Nem csak akkor kerül elő, amikor beteg a gyermek, hanem amikor elsírja magát valamiért: – pl. elvették a játékát, vagy éppen hiányzik az anyukája, apukája. Érdemes az orrfújás technikáján túl azt is gyakorolni, hogy a gyerek fogja a zsebkendőt, és ne a szülő, és ő is dobja ki a szemetesbe. Gyakori tapasztalat, hogy a gyerek odanyújtja a használt zsebkendőt a felnőtteknek.

– Valamennyire önálló **étkezés:** Fontos, hogy gyakorolják, megtanulják a kanállal történő étkezést, illetve hogy a kenyeret, zsemlet, kiflit stb. harapni kell, mert nincs széttépkedve falatkákra. Étkezés közben az asztalnál kell maradni, az asztal felé fordulva kell enni. A pohárból való ivás is kívánalom a gyerekektől.

Óvodánkban az étkezések előtt és után rövid áldást mondunk vagy éneklünk. Ismerős lehet a gyermeknek ez az óvodai helyzet, ha otthoni is mondanak áldást.

– **Öltözködés:** Minél több ruhadarabot tudnak a gyermekek egyedül le-és felvenni, annál könnyebb dolguk lesz. Nem csak az átöltözésnél, hanem WC használat előtt és után is, ahol „csak” letolni-felhúzni kell a nadrágot.

– Nemcsak a játékoknak, hanem a ruháknak is megvan a maguk helye: Ha megszokják, hogy otthon is, az előszobafogason az ő kabátjuknak, cipőjüknek saját helye van, könnyebben megtanulják ezt az óvodában is. Többször előfordul, hogy egyforma cipője, kabátja, egyéb ruhaneműje van a gyermekeknek, ezeket nem ismerik fel, ezért fontos, hogy kezdetben minden ruhadarabban benne legyen a jelük.

– A körülöttünk lévő eszközök használata: pl., hogy hogyan kell kinyitni és elzárni a csapot, lenyomni a kilincset, megfogni a poharat, tányért, hogyan használjuk a szalvétát...stb.

– Sírás helyett próbálják elmondani a problémájukat: A szülők többsége már egy ijedt pillantásból, vagy kézmozdulatból is tudja, ha valami probléma van és tud rá reagálni. Sokat segít az együttműködésben, ha a gyermekek meg tudják fogalmazni, mi a gond. Pl.: Ne csak nyújtózzanak a polcon levő játék felé, hanem szóljanak, hogy adjuk oda, ne csak a kezünkbe adják a pólójukat, hanem kérjenek meg, hogy fordítsuk ki, vagy segítsünk felvenni. Beszéltetni kell őket, mert a verbális kommunikáció nélkül nehéz az együttműködést megtanítani a gyerekeknek. A befogadás időszakában a szülő (nagyszülő) jelenléte biztosságot ad a gyermekeknek az új környezet elfogadásához, közben ők is megismerik az óvoda belső életét, a gyerekek napirendjét, tevékenységeit, szokásokat. Mi is ismerkedünk a családokkal, meghallgatjuk a legfontosabb információkat a gyerekről, válaszolunk a felmerülő kérdésekre. A beszélgetések és családlátogatások során közelebb kerülhetünk hozzájuk. Az év közben érkezőknek is lehetőséget adunk az ismerkedésre, fokozatos beszoktatásra. Alkalmazkodunk a gyermekek szokásaihoz (napközbeni cumizás, étkezési szokások...stb.), ezzel is megkönnyítve számukra az óvodában való tartózkodást. A napirendi szokások, az azonos tevékenységek ismétlődése segíti időérzéküket, növeli biztosságérzetüket.

A legfontosabb, hogy a gyermekek biztosságban érezzék magukat az óvodában és kialakuljon egy érzelmi kötődés a gyerekek, az óvodapedagógusok, a pedagógiai asszisztens és a dajka néni között.

A beszoktatással kapcsolatos gyakori kérdések

A beszoktatásnál azoknak a szülőknek is mindenképp jelen kell lenniük, akiknek a gyermeke már bölcsődébe is járt?

Az anyás/szülős beszoktatás választása egy lehetőség, mindenkit arra biztatunk, hogy gyermeke személyiségének ismeretében válassza ki a pedagógusokkal közösen azt a beszoktatási formát, ami a sikeres beilleszkedést támogatja.

Hány napig vesznek részt a szülők a beszoktatásban?

Csoportjaink pedagógusai meghatározhatnak egy ajánlott időszakot, de szükség esetén a gyermek érdekét nézve a pedagógusok dönthetnek másképp is a szülővel együttműködve. Ha lehetséges úgy alakítsuk a munkába való visszatérés idejét, hogy az ne az óvodakezdésre essen. Minél inkább a gyermekre tudunk hangolódni a beszoktatás ideje alatt, annál könnyebben fog sikerülni neki a beilleszkedés.

A nagyszülők is részt vehetnek a beszoktatásban?

Igen, javasoljuk, hogy ez előre legyen megbeszélve a gyermekkel és a beszoktatási időszakot akkor végig a nagyszülő koordinálja.

Reggel mikor hozhatják, és délután mikor jöhetnek a gyermekért?

Kérjük, hogy reggel legkésőbb fél 9-ig be az óvodába a gyermekek, a folyamatos reggeliztetés is ez idő alatt zajlik. Javasoljuk, hogy 10 óránál többet ne tartózkodjon bent a gyermekük, mert az már megterhelő lehet számára. A gyermekek óvodába érkezésekor, és távozáskor, a gyermeket kísérők száma, nem haladhatja meg a két főt.

Az ügyeleti rendet a nyitvatartási időhöz igazítva a szülői értekezleten ismerteti az Óvodavezető. Az ügyelet idején a gyermek elhelyezése a kijelölt ügyeletes csoportszobában történik, ahol a szülő megérkezéséig játéktevékenységgel tölti az idejét a gyermek.

Ha a gyermek, délután nem alszik, játszhat-e amíg a többiek alszanak?

A gyermekek optimális fejlődése, idegrendszeri érése csak akkor lehet zavartalan, ha a napjaik egy meghatározott napirend szerint zajlanak és kellő mennyiségű és minőségű alvást biztosítunk számukra mind napközben, mind éjszaka. A rendszeres, kiegyensúlyozott délutáni alvás hozzájárul a minőségi éjszakai alváshoz, napközben pedig elkerülhetők a túlfáradásból adódó hiszti-rohamok és a nyűgösség. Természetesen az egyéni igények különbözőek lehetnek, melyekre az óvodapedagógusok alakítanak ki szokásokat, szabályokat a pihenőidőre vonatkozóan.

Cumit hozhatnak-e az óvodába?

Igen, vannak olyan gyerekek, akik napközben is ragaszkodnak a cumihoz. A szülőkkel együttműködve idővel csökkenteni szeretnénk a cumival töltött időszakot, de ezt sohasem erőszakosan vagy hirtelen tesszük. Szem előtt tartjuk azonban, hogy beszéd és étkezés közben ne használja a gyermek sem az óvodában, sem otthon, amiben Önök szülők a partnereink.

Ha a gyermek nem szobatiszta, van-e lehetőség a pelenkázásra?

Az óvodapedagógusaink türelemmel és elfogadással tudják kezelni az egészséges gyerekek érési ritmusa közötti természetes különbségeket, és a beszokási időszak során az esetek nagy többségében spontán megoldódik a WC-re szoktatás. Vagyis, ha csak nincs valami szervi vagy idegrendszeri eltérés, a legtöbb gyerek a közösség hatására hetek alatt szobatisztává válik. Az óvodában nincs pelenkázó ezért pelenkázást nem vállalunk, de mindenképpen több váltás fehérneműt kérünk biztosítani, hisz a közös célunk, hogy mihamarabb teljes biztonsággal szobatisztává váljon a gyermek.

Mennyit hiányozhat a gyermek, a szülő mennyi hiányzást igazolhat?

Tény, hogy ha a gyermek az óvodai foglalkozásról távol marad, mulasztását igazolnia kell. A beteg gyermek, az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja az óvodát. Azt, hogy a gyermek ismét egészséges és látogathatja az intézményt, orvosnak kell igazolnia. Amennyiben nem betegség miatt van távol a gyermek (családi program, egyéb), a csoportos óvodapedagógusnál legkésőbb a hiányzást megelőző napon jelezni kell a távolmaradás időpontját. Az egy hétnél hosszabb idejű távolmaradás esetén (pl. családi utazás,) óvodavezetői engedély szükséges.

Csillagvilág Református Óvoda

Arra vonatkozóan, hogy mennyit hiányozhat a gyermek nincs előírás, ám egy nevelési évben, ha igazolatlanul 5 napnál többet mulaszt, akkor az óvodavezetőnek értesítési kötelezettsége van a szülők és a hatóság felé.

A zökkenőmentes óvodakezdéshez kérjük:

- 3 éves státuszvizsgálati papír másolata (életkorhoz kötött, kötelező szűrővizsgálat)
- 3 napnál nem régebbi orvosi igazolás – „Egészséges közösségbe mehet”
(feltétele az óvodakezdésnek)
- Váltócipő vagy szandál
- Váltás ruha, fehéreneműk, zoknik
- Benti kényelmes ruha
- Kinti, udvari, kényelmes, időjárásnak megfelelő ruházat
- Kinti cipő
- Igény szerint kispárna + huzat

- Fogmosópohár, fogkefe, fogkrém

Kérjük, hogy munkánk megsegítése érdekében a felsoroltakat már az első nap hozzák magukkal!

Bízunk benne, hogy összefoglaló anyagunkkal segítségére vagyunk, hogy gyermeke mihamarabb örömmel járjon a Csillagvilág Református Óvodába. Nagyon fontos, hogy fogalmazzák meg igényeiket, szükségleteiket, merjenek segítséget kérni kollégáinktól, munkatársaink készséggel állnak az Önök rendelkezésére!

Örömteli óvodai éveket kívánunk!